

ПЕРЕДПАТА на „РУСЛАНА“

вносить: в Австрії:
на цілий рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілий рік: зі щоденною в-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з всылкою двічі в тижні 6 до-
ларів або 12 рублів; з всылкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодиноким число по 10 сотків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Конто почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

ХРИСТИЯНСЬКО-СУСПІЛЬНИЙ ДНЕВНИК.

„Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віра не возьмеш,
бо рукою ми серце і віра руска“. — З Русланових повістей М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського ул. Я-
гайлонська ч. 3.

Рукописи звертає ся лише на
попередню засторогу.

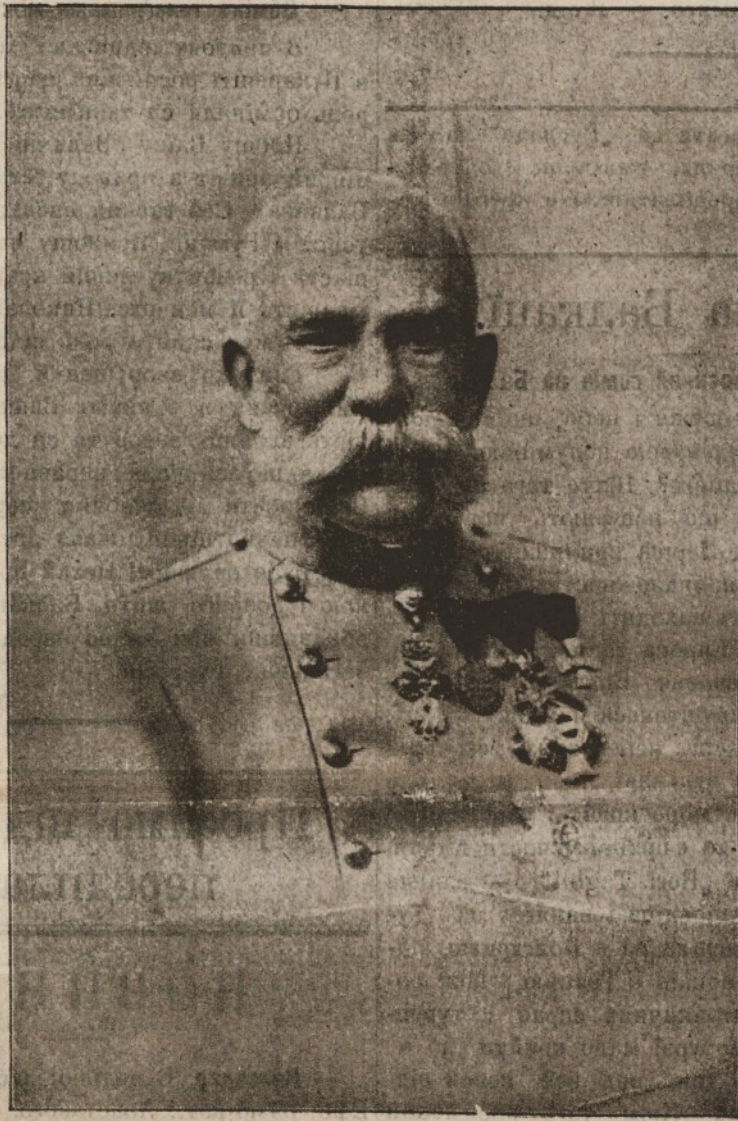
Рекламації лише неопечатані
є вільні від порта. — Оповідки
звичайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надіола-
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
дonesення по 30 сот. від стрічки

Боже, буди покровитель Цісарю й Его краям!

(+) Вісімдесят четвертий рік віку починає наш Наймилостивіший Цісар дня 18. с. м., а небавом довершить також шістьдесят і п'ять літ свого володарства на Габсбуркських престолі. Сі знаменні числа, які досягнув наш монарх при Божім благословеню в черствім здоровлю і невсипучій діяльності володарській, приневолюють склонити голову перед сею неавичайною в історії постаттю. Тим то день уродин Є. В. Цісаря Франц Йосифа, день 18. серпня, єсть справді днем торжественним в цілій Австро-Угорській монархії, днем святоточним, в котрім всі народи й ісповідава шлють горячі молитви до Всевишнього о щасливе володарство монарха і добру долю держави. Але й всі володарі світа з глибокою пошаною і справдешною почесністю відносять ся до нашого монарха і бачать в нім найліпшу заповуку мира, як се й в сім році наглядно виявило ся, і заповуку спокійного та успішного розвитку культурного народів і держав.

В тих трудних обставинах, які переживає наша монархія і народи в ній поселені, звертають ся очі всіх до Найдостойнішого монарха, сего найпевнішого злучника різних країв в могутчу монархію і кріпке забороло її розвитку та естования.

Від прилуки Галицько-Володимирського королівства до Габсбуркської монархії бачить в ній Руский нарід основу і надію свобідного національно-політичного і культурного розвитку і поступу, а в Є. В. монарсі своїм найпевнішого і найщиршого заштитника своїх народних прав, своєї рідної мови і народности. А хоч в національно-політичних і культурних навзагодах з іншими народами, а особливо із найближчими сусідами, зустрічає Руский нарід чимало перепон і труднощів в осягненю заповученої ему основними законами державними рівноправности в уряді, в школі і в прилюднім життю, то в тих своїх змаганнях до осягненя рівноправности покла-

дає свої надії на прихильність і справедливість свого Володаря, котрий оцінює значіне і вагу Руского народа для монархії і настає на переведенє міжнародного порозуміння.

„Не чужого ми бажаєм, а свого то права“ не нарушена стану посідана якого небудь народу, а свобідного розвитку своєї народности на всіх царинах культурного і господарського життя а в тій цілі також рівноправного представництва в законодавчих тілах і спроможности просвіти і образования рускої молодежи в своїй рідній мові в усіх школах, почавши від народних і середних аж до найвисшої школи, університету.

Домагання сі признає і Корона оправданими, як признає право всякій народности розвивати ся на своїх власних основах. Тим то з повною надією споглядає Руский нарід на свого Найдостойнішого Цісаря яко найпевнішу заповуку осягненя своїх оправданих змагань і в хвилі, коли всі народи шлють горячі молитви о здоровле і довгий вік нашого Монарха, лучить ся і Руский нарід в своїй преданности і вірности Найдостойнішому Домови Габсбуркскому, з окликом: най живє Наймилостивіший Цісар Франц Йосиф многи і благи літа!

Допись з Велеграду, на Моравії.

(Збори Апостоляту св. Кирила й Методія).

Збори Апостоляту св. Кирила і Методія відбули ся дня 27. липця в неділю, в слідуєчий спосіб:

О год. 7^{1/2} відбув о. пралат і члени капітули Оломуцької др. Поспішил в асисті духовенства Евхаристійну процесію в костел до престолу св. Ап. Кирила і Методія — уставленого на дворі. По короткій відправі і адорації Найсв. Тайн — уділив о. пралат благословеня і похід вернув до костела.

О год. 8-ій мав о. сов. Леонтий Куніц-

Принюка.

В отця Ладичинського, досить заможного пароха села Гортопів, сьогодні літній празник. Гості сїдають за стіл до вечері. Всі випили вже по чарці горівки і їдять шпанку. Три панни Ладичинські, Наталка, Клявдія і Ольга, ходять в полумисками і припрошують. Кожда має пильнувати своїх гостей і уважати, щоби чого не brakло. Гості слухають панночок, беруть, їдять та дивлять ся з задоволенем на свої тарілкі, положені одна верх другої. „Треба лишити місця на дальші стравы“, думає собі сей і той, поглядає на салати, компоти, сося, овочі, тіста і торти на столі, та чекає на те, що прийде.

Панна Наталка, здорова, рум'яна брунетка, доглядає молодого нежонатого професора гімназії, доктора Степана Буркевича. Нічого казати, він їй подобає ся. Літ йому не більше, як з тридцять, а лядя „уйде“, на носі цвікер, волосє ва причілку троха проріджене — ну, та се дрібниці.

— Пане доктор, може паштета?

Пан доктор не хоче Наталці відмовити, бере кусень паштети і їсть. Ледви се зіє, приходить панна Клявдія:

— Пане доктор, чудесний авшік... Кавальчик!

Доктор не хоче й Клявдії відмовити і їсть авшік.

— Може ще кавальчик? Прошу дуже! Чей я від вас коша не дістану?

Професор дивить ся, хто се знову его просить: се наймолодша Оля, кругленький смотрик, невеличкий, але найвідважнійший із сестер.

— Не будете гнівати ся, як я вже подякую?

— Буду гнівати ся, навіть дуже.

— Ну, то я ще возьму, але тільки раз на вилки...

Професор бере раз на вилки і Оля відходить вдоволенна.

Настає маленька павза; панни відходять до кухні. Гості шють оливо. В хаті гамір.

По хвилині приходить з кухні сама господиня дому, ціла рум'яна від кухонного жару. За собою веде чвірку з полумисками, три доні і четверту наймичку, по святоточному прибрану. Бистрими очима дивить ся на стіл і на гостей і бачить відразу, чя все в порядку.

— Наталко, зачинай від пана доктора! — приказує мати мов на війні.

Наталка йде з полядвиецю, куди її послали. Мати їде до старших гостей.

Буркевич чує вже тепер, що душа сита, але бере кусень полядвиеці, до того всякої огородовини, і їсть. „Ще тільки се вім — і годі!“ постановляє собі.

О. парох уважає сю хвилину за відповідну, щоби випити за здоровле о. декана і кон-

деканальних, котрі сьогодні стілько напрацювали ся. Самих людей до сповіди мали з тисячу. Всі шють.

— Пане доктор, прошу ще кусник полядвиеці!

Доктор дивить ся, — се сама пані Ладичинська просить.

— Прошу пані не гнівати ся, я вже дякую, не можу.

— Так панство мало їдять — скаржить ся пані в голос, щоби всі чули. — Може недобре? На селі так трудно всего дістати. Чекайте, пане доктор, я вам виберу сама маленький кавальчик. Отсей буде добрий! Наталко, подаймо салату! А може нищої ярни? Дайно, Клявдію, тамту салатирку!

Буркевич дивить ся, що се вже остання тарілка перед ним, гадає, що вже кінець вечері, боїть ся відмовити пані і їсть кавальчик, вибраний нею. Нічого собі, справді добрий.

Отець декан-москвофід встає і пе на здоровле всіх всечеснійших, всепочтєнійших і високоблагородних і особливо самого господаря і госпожі доматорки. Всі співають многая літа на вуту „Шумі Маріца“. Се молодіж вдумала якась таке чудне многолітє...

Панни і дві наймички збирають зі стола тарілкі і кладуть часті. Буркевич, зовсім уже найджений, думає, на що се? Але за хвилину бачить: панна Наталка несе на великім полумиску печене поросє, таке рум'яне, таке сим-

патичне, що, без пониженя людського достоїнства і без грїха на сумліню, варто его поцілувати. Очи має з білка і перцю, в зубах хрін, а хвостик до гори закручений, як живий. Чудо!

Поросє, ушкоджене тільки в околицях живота, доходить небавом до пана доктора. Сама пані Ладичинська проводжає поросє на тій останній дорозі в незнану країну.

— О! пане доктор — застерігає ся она відразу — се не може бути, аби ви не їли. Я знаю, що ви у великім місті привикли до ліпшого (де ж там!) — скрикнув по правді професор), але, чим хата богата... Прошу! Чекайте, я вам викраю сама... Прошу їсти, се мягоньке, як ряба. А ще начинки!

— То за багато, пані! — боронить ся професор. — Прошу надібрати хоч в полувину!

— Не можна, пане доктор; хтож бачив?! Іще скажете, що жалую. Нині роковий Празник! Їдьте, їдьте, то не зашкодить.

Господиня відходить до інших гостей, професор пробує їсти. Нічого собі поросє, хоч зі свинського роду, але смачне.

— Може ще кавальчик? — приснакує панна Наталка.

— Боже борони! — відповідає Буркевич, майже настрашений, а про себе думає собі:

„Ну, слава Богу, годі вже! Грїх обжирства поповнив, се певно! Але се вже чей кінець?“

кий, духовник рускої семінарії львівської читану Службу Божу для народу, зібраного в числі до двох тисяч — підчас якої о. катехит Ядек обяснював народови головні частини нашої Сл. Б.

О год. 9-й почало ся зібране Апостолу.

При президиальнім столі засіли Архієп. болгарских католиків ВПреосв. о. Меніні, о. пралат др. Поспішіль, о. пралат др. Стоян. До сего стола запрошено також о. Сов. Л. Куницького яко гостя — а о. Стоян просив, щоби сказав кілька слів привіту по руски.

Почали ся промови, привіти Апостолятові від різних станів чеського народу, від дітей, від материй, від учителів і учительок, від монахинь Домініканок, що займають ся вихованем шкільним дітми.

Посім почали ся привіти від словянських народностей.

Ряд привітів почав селянин Словак з Угорщини, по нїм говорив Хорват-академик, по нїм говорив Москаль (якого заступав о. Вернер Т. І., який володіє сею мовою), потім говорив Поляк о. Генчель з Перемишля, по нїм говорив о. сов. Куницький ось так:

„Від Українців католиків Галичини складаю честь сьв. сла. Апостолам, яких цілу спадщину ми власне задержали. Ми задержали віру католицьку — спільну з вами — і мову прегарну богослужебну мову, якої Ви нині слухали з таким ревним пістизмом. Сьвідомість сего богатства спадщини наповняє мене нині радостю і бажанем, щоб усі Славяни стали в ряді спадковців сьв. Апостолів Славянства. Се буде найвищим виразом чести для тих сьв. Апостолів — яких ми нині славимо. В будучність я однак гляджу не без тревоги. Я бачу на гробі сьв. Методія сьвятотрактуру руку, котра готується до удару в само серце уніоністичних змагань. Царгородський патріарх іменував волинського єпископа в Росії єпископом для православних в Галичині, значить для Русинів, з котрих треба доперва робити православних рублем і ложню про патріархат схизматичної церкви, бо сьвітська особа на чолі церкви — оберпрокуратор — се для людей, що звикли бачити на чолі Церкви духовну особу — явище несимпатичне. На нашу Церков насуває ся тяжка хмара — а з неї висуває ся братоубійча рука брата-славянина! Се усвідоміть собі, щоби ви знали відки грозить небезпека уніоністичним змаганям.

„Що до нас, то ми відповімо на сю небезпеку ще сильнішою злукою і нерозвинутою вірністю в ідеалами і засадами, які присьвічували Апостолам Славян сьв. Кирилови і Методієви. Моє слово Честь сьв. славянським Апостолам засьвідчать наряд ділом тим, що він свою славянську Службу Божу буде все слухати в католицькій Церкві і в душі католицьким. Від того народу шлю Вам мій привіт! „Привіт сей привіто тріткими оплесками.

Відтак говорив ВПреосв. Архієп. о. Меніні від Болгар. Передаючи привіт Апосто-

лятові на згадку тяжкого положення єго народу, заломив ся голос, який наповнив ся слезами. Сим дрозжачим голосом промовив сей Архієп. Старець ще лиш ті слова: „Просіть Бога о мир“.

По нїм говорив посол до угорського сойму Словак о. Юнга, який прирік принести в осени в многотисячній процесії свого народу статуї словацких сьвятих Сворада і Благослава, щоби їх статуї станули на Белеграді коло статуї сьв. Кир. і Методія. *)

Сьвято закінчив прегарною проповіддю на тему здинення усіх Славян у вірі католицькій О. Vonarka місіонар для чеських робітників в Німеччині.

На засіданю уніоністичного комітету порішено підготоване IV-го уніоністичного конгресу, який має скликати ся на слідуєчий 1914-ий рік в половині серпня. Для успішнішого пропагованя уніоністичної ідеї порішено старати ся о се, щоби Апостолят сьв. ац. Кирилла і Методія закладати у всіх славянських дієцезиях.

*) Годилюб ся, щоби і Русини постарали ся о уміщенє там статуї сьв. рівноапостольного в. князя Володимира. — Р е д.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставрациях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

Мир на Балкані.

Поволи втихає воєнний гомін на Балкані.

Втих брязкіт оружя і небо, що так довго було освічене кривавою полумінією, випогджує ся. Чи на довго? Ніхто того не знає, бо є дві причини, що насувають поважний сумнів що до сего. Перша причина, се неполаджена справа приналежности Адриянополя і Тракиї, які хоч находять ся в турецьких руках, призначила Европа таки для Болгарії. Друга — се невдоволенє Болгарії ізза покривдженя на букарештєнським мирі.

А невдоволенє річ небезпечна, тим більше на балканським вулкані, який застелили сотки тисяч трупів, море крові і слези. Що до першої справи, то є приналежности Адриянополя — по думці „Berl. Tagblt“ — заняла Росия енергічне становище і налягає на Туреччину, щоби помирала ся з Болгарією, відступаючи єї Адриянопіль і Тракию. Між російським урядом заграничних справ і турецьким послом в Петербурзі мало прийти до острих непорозумін так, що сей посол від їдждає до Царгорода. Крім того російський цар — каже „Berl. Tagblt“ — не хоче приймати адриянопільських відпоручників, що їддять по Европі в цілі агітації за признанем Адриянополя для Туреччини. З другої сторони Туреччина хоче прихилити до себе Францію, обіцюючи єї різні уступки і ще хто знати, як поступять фравдуске правительство.

Друга справа — невдоволенє Болгарії переходить в лагіднійший вигляд. Отже професори софійського університету вислали до міністрів заграничних справ великодержав маніфест з протестом проти букарештєнського мира, бо він є несправедливий і єго наслідком може бути ще гірший пролив крові. Вірменська колонія в Софії оголосила протест проти систематичного обчорнюваня болгарського народа.

Ревізія мирового договору не буде. За те по почину Австро-Угорщини зачнуть ся переговори в справі охорони поодиноких народностей, що мешкають в Тракиї і Македонії. Передовсім ходить о 300 шкіл, на які видала Болгарія дуже багато грошей, а які Сербія старають ся для себе загорнути.

„Геройство“ Румунів.

Румунська армія втратила в часі останньої війни проти Болгарії 308 жовірів, в більшости наслідком недуг, а тільки мале число повесло смерть від вистрелів.

Румунський король видав денний розказ до своєї армії, в яким вихваляє їх хоробрість (!) і т. д.

Обміна телеграфами між монархами.

З приводу підписаня мирового договору в Букарешті російський цар і румунський король обміняли ся такими телеграфами:

Прошу Вашу Величність прийняти мій щирий привіт з приводу установленя мира на Балканах. Сей гарний наслідок є безумовним успіхом Румунії. Приношу найкрасше бажанє щастя і розвитку вашій країні, якою кермує мудрість її монарха. Николай.

Румунський король відповів: Глибоко зворушений спочутєм і добрими бажаньями, з якими Ваша цїсарска Величність зволила звернути ся до мене з приводу тількищо закінченої справи миру, дякую Вашій Величності від глибини серця за сі нові, безконеčno цінні докази дружби. Нехай сей мир буде сильним! Нехай приведе він до спокою і доброго життя Балканський півостров, зблизивши між собою народи, у яких стільки загальних інтересів.

Просимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В неділю: руско-кат.: 7 О. в Ефе; римо-кат.: Анастазо. — В понеділок: руско-кат.: Евсигнія; римо-кат.: Єлени. — Вівторник: руско-ка.: Преобр. Госп.; римо-кат.: Беніг. і Юл.

— Голос єпископа в обороні народної мови в церковній службі. В останньому числі „Сотрудника Закавказской миссії“, що видає під редакциєю сухумського єпископа Андрія, сухум-

ске єпархіяльне братство, уміщено під наголовком: „О клеветѣ на меня“ цікаву замітку сего православного єпископа Андрія в справі уживаня народної мови в церковній службі.

Привід до написаня сеї замітки єпископом дало наріканє двох сьвященників Грузинів, які слабе поширенє Христової віри між Грузинами добачили в тім, що богослуженє для неопітів відправляє ся в церковно-славянській мові, а не рідній, грузинській, якої, мовляв, єпископ не любить.

Сей докір страшно обидив єпископа і він з початку статі з обуренєм заявляє, що мусить говорити на дуже непрямому для себе тему. Нема нічого гіршого, як оборонятись, особливе коли приходить ся боронити ідеї „найдоровші, найблизші до серця“. Але тому, що всяка лож „хотя бы и глупая и очевидная“ — може полишити деяке вражінє, то єп. Андрій вважав потрібним раз на все висловити свій погляд на сей бік церковного життя.

„Міг погляд — піше єпископ — зовсім не оригінальний! В сій справі я повторю тільки те, що сказав ще апостол Павло, а він писав до своїх однодумців:

„Коли ви язиком вимовляєте неврозумілі слова, то як пізнають те, що ви кажете? Ви будете говорити на вітер. Скільки, наприклад, усяких слів на сьвітї, а ні одного з них нема без значіня. Але коли я не розумію значіня слів, то я для того, хто говорить, чужоземець і він для мене чужоземець... Коли я молю ся незнакомою мовою, то, хоч душа моя й молить ся, але розум мій лишає ся без користі. Коли ти будеш благословити духом, то як скаже проста людина „амін“ на твоє благословенє? Бо она не розуміє, що ти говориш. В церкві я хочу краще пять слів сказати розумом моїм, щоби й інших навчити, ніж силу слів на чужій мові“. (1 посл. Коринт. розд. 19). Осє дорогоцінні слова сьвятого апостола, які церков вляла собі на вічну науку.

Єпископ заявляє дальше, що він сам обороняв в Казані сі церковні заповіді, оборону богослужебні переклади не тільки татарські, але й чуваські, черемискі а навіть вотські і що нераз відправляв службу Божу у сих азійських мовах.

Розповівши про те все тоном людини, ображеної в найсвятїших свої почуванях і переконанях, єпископ Андрій з такимже обуренєм закінчує свою статю: „Якже я можу всупереч церковній традиції, здоровому розуму і всій моїй діяльності не любити церковної, богослужебної, грузинської мови, як се кажуть мої напасники? Сего ніколи не може бути. Мені потрібна не мова, а молитва. А молити ся незнакомою мовою не можливе. А приневольовати для яких небудь земних цілей слухати молитов в храмі на неврозумілій мові, маючи спроможність зробити молитву доступною на рідній мові — се злочин перед душею, яка хоче молити ся, се — каліченє здорового розуму. Дім Божий повинен бути домом молитви, а не чиясь збрюку в нецерковних руках.“

Пе четверту склянку пива. На душі єму легко, там нема ні дрібки сумніву, що хтось тут у сій хаті єму не рад. Він думає над то астом в честь панночок. Треба сказати — а добре бачить, що ніхто сего не зробить, тільки він. Встає, дзвонить у склянку і по дуже поетичним переднім слові на тему патріархальних звичаїв і знаної ще в часів сьв. Володимира української гостинності, переходить до дому паньства Ладичинських і бачить ту три ясні зорі, Наталку, Клявдєю і Олю. Ті зорі освічують не лише небозвід над селом Гортюпами, але й над дальшою околицею. Сердешним бажанєм професора є, щоби сі зорі присьвічували всім людям як найдовше, а з окрема „кождому молодому, як їде до дому“. Від таких вірок шлях життя ясний, не заблудеш і до мети дійдеш, на здоровлє їм! В руки панни Наталки!

— Зриває ся многая літа, як вітер, гримє і в баритоновим сольом, і в повторюванем „многая-гая-гая літа-та-та“ — одним словом величє і щирє.

Панночки кланяють ся, усміхають ся і біжать у кухню. Тимчасом наймичка подає знову сьвіжі тарілки.

— Ох! Господи! а се що буде?! — зітхав доктор і чує неспокої душі.

Що буде, се він зарав бачить: се їндик і смажені курята. До того всякі компот!

„Розтратні люди, але щирі, не жалують“ — думає собі.

— Панє доктор, я вам сама виберу кавальчик білого мяса — приговорює пані Ладичинська коло него. — А може ви волите лабку?

— Пані ласкава, — благає професор сердешним голосом. — Адже я бачу вашу щирість! Я справді не можу вже! Цілую руки!

— Так то, так! — нарікає жалісливо господарня — доньки мої величають, а їсти того, що они наварили, не хочете. Певно не добре! Я вже не маю навіть сьмїлости просити!

— Пані! — промовляє професор як у школі дуже поважно — все у вас чудесне, смачне, але я не привик, не можу... єї Богу!

— Ну, то хоч кавальчик! Отско маленьку лабку? Добре?

Маленька лабка лягає перед професором на тарілці, але він єї вже не їсть.

Пані Ладичинська бачить се здалека і шепче енергічно Наталці в ухо: — Як би в і н хотів тебе брати, то бігме, що не дам! Адже то якийсь хоррий чоловік! Нічого не їсть.

Панна Наталка дивить ся з жалем на Буркевича, — справді, вічого не їсть, але ве-

селій, сьміє ся, щось розмовляє з сусідом. „Може легумину буде їсти?“ думає она собі і в серцю чує правдивий смуток.

Приходить чєколядова легумина. Професор бере. На душі у Наталки лєкшає. Чей таки не хоррий чоловік?

Потім мороженє. І сего бере Буркевич. Ну, слава Богу! Вино не, мороженого навіть другий раз бере — здає ся, здоровий.

Гості встають. Сьвященники хрестять ся і молять ся. Всі дякують собі щосполу за товариство.

Буркевич дякує також і виходить до саду. На небі вірок більше, як у хаті, у саду милий холодок.

— Ох! Господи! Якже я обів ся! — зітхає він. — На тиждєнь вистало би.

Находить сьвященник, товариш професора ще з гімназії.

— Страшно! — нарікає Буркевич.

— Що страшно? — питає ся товариш.

— Страшно наів ся! Деж так можна?!

Просять і просять!

— Ладичинські добрі люди.

— Я сам бачу і знаю, що добрі, тільки... най чорт побере такі патріархальні звичаї!

— Ходи до хати!

— Чекай, най відсапу!

Ох! ох! ох! ото! Як можна так обгородувати християнина?!

— Панє доктор! — чути голос Наталки в саду. — Де ви?

— Я тут. Ох! ох!

Товариш відходить — розуміє діло.

— Може ще чаю напете ся? — питає ся Наталка.

— Нічого вже, панночко любя, хоч бийте мене! Тільки дайте мені ще свою ручку, поцілувати на десерт!

— Не можна! Я не їмоць!

І панна Наталка втікає до дому. Але на ганку вже стоїть єї мама, котра все бачить, все чує і всюди є. Она бере доньку в сїни і шепче їй в ухо:

— Ти не осьмілюй єго завадто! Се якийсь хоррий чоловік.. їсти не хоче.. Потім вози ся з ним по купелях. Не спіши! Врешті побачимо..

Панна Наталка троха засмучена маміною діагнозою, старає ся нагадати собі, чи Буркевич їв досить, чи мало, визирає цікаво з ганку в сад і бачить, як він вертає в хату.

— А я за вами, панно Наталко! — кричить здалека.

Наталка ховає ся в сїни, але слідить пильно, чи він справді їде — за нею. Він їде.

До сих розумних слів православного єпископа Андрія додає київська „Рада“: „Нехай би духовенство, що працює на Україні, уважніше поставило ся до сеї заяви єп. Андрія. Адже церковні заповіді й слова апостола Павла для них мусять бути таким самим високообов'язковим авторитетом, як і для єп. Андрія“.

У нас в Галичині повинні прислухати ся до сего голосу оо. редактори „Церковного Востока“ і не плести небелиць, що рідна мова не надає ся до молитов, що лише церковно-слав'янська мова свята, а народна, українсько-руська ніби... поганська і нею гріх, чи не випадка підносити ся духом до небесної висоти.

— Християнські суспільники зганяють редакторам „Діла“ сон з очей. Сим разом вколола „Діло“ наша увага в справі приватних середніх шкіл. Як звісно вже Рада шкільна краєва видала розпорядок до управ приватних гімназій в Галичині, щоби вони протягом двох літ постарали ся о кваліфіковані учительські сили, коли хотять убігати ся о право прилюдности. „Діло“ віритувало ся в страшний спосіб на сей розпорядок, місто того, щоби виляти свою жовч на тих около 50 суспендів в державних гімназіях і на таку саму, коли не більшу пайку в приватних гімназіях, за їх байдужність, або звичайне неробство, за те, що они й по 10 літ сидять суспендами і не роблять іспитів, коли тимчасом філософи Поляки і кацапи (можна доказати числами) сейчас по скінченню університетських студій роблять іспити. Розпорядок кр. Ради шк. се батіжок на тих байдужників або неробів і може увінчат ся успіхом для них самих, а з користю для наших приватних і державних гімназій.

Для „облекшеня“ вини „вічних суспендів“ додамо, що яблоко не може далеко впасти від яблунки. Коли деякі професори університету Українці учать своїм приміром легковажити собі і науку і що більше свої обов'язки, то мусять бути такі студенти, що „вдають ся“ в професорів.

Ні, панове з „Діла“ християнські суспільники не боронять несправедливости, коли дійсно хтось нашому народови робить. Але боронити ледарство — полишають в мовополи „Ділові“, яке не знає, що боронячи „status quo“ що до учительських кваліфікацій робить кривду рідній науці, розумію національних і горожанських обов'язків, а вкінці тим самим людям лично, бо они засиджуючи ся по різних галицьких „загуменках“ відвикають від серпозної роботи і полишають іспити „на ліпші, красні часи“.

— Із Станіславова доносять нам, що Народний Базар в Станіславові отримав концессию на руску книгарню, і що дня 6. серпня с. р. ту книгарню вже отворено. Містить ся она в каменниці ч. ор. 20 при ул. Собіського. Дописець доде до сеї звістки: Надіємо ся що наш старостівський патріотів, котрі по величезних переповах добили ся до цієї. Просимо згадати се собі.

— Звільнене резервістів. Міністерство війни оголосило в справі звільнення резервістів ось які подрібні постанови: Всі резервісти і ті військові, які належать до доповняючої резерви, річника 1902. до 1909, включно, як також всі селяни і батьки родив, придлені до доповняючої резерви, почавши від річника 1910 до 1912, включно, а які находит ся тепер в чинній військовій службі при полках в Боснії, Герцеговині і Дальмації, мають бути поставлені в стан нечинної служби. Таке саме заряджене відносить ся до доповняючої резерви річників 1910. і 1911., о скільки ті резервісти були придлені до доповняючої резерви після постанов давнього військового закона як „понадчисельні“, або „менше здібні“, а які тепер находит ся в чинній військовій службі при полках в Боснії, Герцеговині і Дальмації і при гірській артилерії. Привернене до стану нечинної служби має наступити лише о стільки, о скільки ті резервісти будуть зайві. Дововняючі резервісти, які тепер не мають відпусток, лишать єя і на дальше в чинній службі для „частинного доповнення армії“ Те саме відносить ся і до резервістів, які доповняють річник 1912, а які є придлені як „понадчисельні“ або „менше здібні“ до полків в Боснії, Герцеговині і Дальмації. В тих трьох краях будуть зменшені компанії піхоти до 120 жов'янів, а відділи машинових карабінів до 21 жов'янів. Час в чинній службі буде почислений як одні військові вправи, о скільки

він не виносив більше чим 28 днів, а довшу службу дочисляє ся до других вправ.

— Про сегорічні жнива в Австрії оголосило міністерство рільництва отсей комунікат: Збір пшениці спізняв ся сего року значно з причини зимної і вогкої погоди. Зерно дозріло вповні лише в тепліших околицях Альп, а в судетських околицях лише частинно. Сегорічну роботу в поля спіняють часті дощі, а подекуди і зливи, головно на Шлеску і в Підкарпатю. Вага і видатність колосків є на більшій часті вдоволюючі. Збір жита є загалом скінчений, але єго ще не всюди зведено. В висше положених місцях Альп, Судетів і Карпат сей збір тепер ледви почав ся. Якість треба би назвати загалом доброю, намолотність зглядно вдоволююча, підчас коли солома в більшій часті недописала. Збір ячменю відбував ся в багато випадках рівночасно зі жнивими жита і є вже, з виїмком висше положених місць в Альпах, Судетах і Карпатах під дахом. Викошений ячмінь, що лежав на полях, втратив ізза частих дощів на красці, одначе не потерпів на своїй якості. Збір вівса скінчено до початку серпня лише в долинах Стирай, Країни і полудневого Тиролю. Сему збіжу помогли воздушні опади і спричинили головнє пізнім засівам значну поправу. Буйне збіже, головно в долах декуки зросло, а се впливає на видатність зерна. Овес дозріває поволи і нерівномірно й є ще в висше положених околицях зелений. Кукурудза дозріває доси дуже слабо, особливо у східній Галичині, де она потерпіла під впливом вогкості. В полудневих краях потерпіла кукурудза ізза посухи, тепер одначе стан поправив ся і ворожить добрий збір.

— Мін. гр. Берхтольд уступає? Один з віденських дневників доносить, як піше на основі віродостойних інформаций, що гр. Берхтольд вже небажком уступить, а єго наслідником буде іменованій теперішній спільний міністер скарбу, др. Білльскій. З винної сторони вєвняють, що ся вість є хибна, бо др. Білльського жде інше, визначне і правляче становище в Австрії.

— Пожежі над російською границею. З Залозець місточка положеного о 4 кілометри від російської границі, доносять, що підкладає там, від трох тижнів, якась злочинна рука огонь і то по найбільшій часті вночі. Одной нощі було там аж 5 огнів майже рівночасно в різних сторонах міста і здавало ся, що все місто впаде жертвою шалючого огня, але завдяки сему, що тоді не було вітру, удало ся над раном огонь погасити. Доси було загалом 18 пожеж. Тамозна жандармерія слідить в день і вночі за злочинцем, але на жалє, доси єго не найшла. Огонь поєвстає в будинках коло урядів с. є: суду, податкового уряду, пошти, евіденційного уряду, а навіть палій є на тільки сьмільій, що підпалює коло самої станиці жандармерії, користаючи з сего, що жандарми день і вночі є заняті.

— Православні „місіонарі“ для Галичини. В „Раді“ читаємо: „Архієпископа Антонія призначено екзархом Галичини з правом висвячувати попів та дяконів. Тепер у Почаєві товче ся не один десяток кандидатів в попи, які не знають по російськи ні слова, а говорять якоюсь дивовижною мовою і тільки що лають Поляків та Українців а в свята напивають ся в місцевому ресторані і ходять лякати „почаєвських жидів“.

До сеї новинки, як пояснене єї замітимо, що справді на вість про іменоване екзарха для галицького „православ'я“ виїхало з Галичини кількадесят москвофілат, всьляких непокірених гімназистів і семінарств, а навіть два дячки до Почаєва на науку. Є то кандидати на попів і дяконів для Галичини, які товчуть ся по реставраціях в Почаєві, і хоч не вміють російської мови, уважають себе „руськими“ і з цілого серця ненавидять Українців і Поляків.

— Поворот „Американців“. В дописи з місточка Тетієв (в Київщині) поміщеній в „Раді“ читаємо такі цікаві замітки про переселенців: „Богато людей з тутешніх околиць повїздило на заробітки до Канади. Тепер там жите погіршило ся і они потроху вертають ся до дому. Всі „Американці“, як їх звуть тут, приймають і справді американський вигляд. Тепер тут не диво побачити дядька в косою в руках, взутого в американські „штіблети“, в „котелку“ на голові, в інтелігентським костюмі. Багацько з тих, що повернулись до дому, хвалять ся тим, що они читали в Америці „Канадського Фармера“. — Сумне, але правдиве.

— Мірові переговори в Чехії. „Чехе Слово“ пише в доповненю вісти про майбутні чехо-німецькі мирові переговори з правительством, що правительтво запросить провідників всіх соймових клубів і всіх чеських і німецьких сторонництв до розпочатя мирових переговорів. Програму усталить саме правительтво. В програму входить муть дві точки, а іменно: 1) справа уривильнення розовірнього питання і 2) справа виборчої реформи.

— Єврейський вірш кардинала о. Бавера. Рабін др. Ф. Кантер в Цвітаві (на Мораві) одержав від князя архієпископа кардинала Бавера в Оломунци вірш написаний в класично гарній єврейській мові, як подяку за желаня рабіна в нагоди душпастирського ювілею Кардинала. Желаня рабіна кінчили ся цитатою з псалмів на щасливе жите і дальшу діяльність о. кардинала для всіх віроісповідань. Єврейський вірш кардинала кінчить ся благословенєм для рабіна і єго родини.

— Відзначеня. Цісар надав велику ленту ордера Леопольда: інспекторви армії ген. Потторкови, міністрови війни ген. Кробатінови і міністрови красної оборони ген. Георгієви; ордер Зелізної Корони І. кляси: командантов маршарки Гавфови і міністрови гонведів ген. Газавєви, дальше заступникови команданта красної оборони ген. Шікофскому, командантови 10. корпусу ген. Генрихови Кумерови і командантови 2. корпусу ген. Ціглерови. Командант XV. корпусу армії ген. Апель одержав велику ленту ордера Франц Йосифа.

— Конгрес кооператистів відбуває ся від вечера в Київі при участі численних відпоручників українського народу з закордону і з Галичини.

— Грізна недуга. На візді лікарів в Лондоні говорив в гігієнійній секції др. Беєлє про недугу „пелаяри“, яка в останніх роках зачинає раз більше ширити ся в Америці. Ся недуга обявляє ся забуреннями нервової системи і жолудка, а кінчить ся найчастійше божевілєм і смертю. Доси занимали ся нею головно теоретично. В 1912. р. померло на ню що найменше 3.000 Американців. Др. Ньювєгалъ говорив, що англійські лікарі думали, що ся недуга не може дістати ся до Англії; тимчасом недавно лучило ся кілька єї випадків як в Англії так і в Шкоції.

— Переписки Редакції. Вн. о. Н. С. в III. Про конгрес буде печатане, але тепер не стало черенок на перепечатку.

Вн. о. М. в З. Сердешне спасибі. На суді піде в тих днях.

Вн. Т. П. в Р. Допись у важній справі і в обороні учительства буде поміщене в тих днях. Просимо й на дальше нас не забувати.

Вн. о. Г. в С. спасибі за дописи, подамо перегородом.

Вн. автор Напрямів в письменстві. Небавом почнемо печатане.

Посмертні оповістки.

— О. Йосиф Ліщинський, парох в Білім, помер дня 10. серпня с. р. по тяжкій недугі в 55. році жита і 26. р. св'ященства. В. є. п.!

— О. Йосиф Рибак, парох Настаціна, рогацького повіта, діяльний новокурський русофіл, помер дня 12. с. м. в лічничім заведеню в Герберсдорфі в 48. р. жита і 23. р. св'ященства. В. є. п.!

Перша українська в Галичині артистично-позолотарська родиття Івана Олійника у Львові. Ринок 36 (дім „Народноі Торговлі“) виконує церковні роботи (позолот. і різбар.), а то: іконостаси, вітари, проповідальниці, нагорні сьдальща, багдахми і інші, як найдешевше і як найгарнійше і зі знанем річи. Приймає також відновлюванє і наслідуванє аптків і роботи сальонові. 562(2)

Олександр Барвінський.

Спомини з мого жита.

30. Другий мій побит в Києві. Переселене до Львова. (Конець).

Наспіла пора попри шкільні і народні подумати і про мої родинні і домашні справи.

Найстарший мій син Володимир кінчив уже осьму гімн. клясу, а донька Ольга виділову школу, отже для дальшого докінчення наук (сына на університеті, доньки в женьській учит. семінарії, одинокім тоді висшим закладі науковім жіночим) треба було обов дати в слідуючім році до Львова. На такий видаток годі було спромогти ся з учительської платні, бо в другім подружжю поблагословив мене Бог пятьма діточками, котрим також треба було описля забезпечити відповідне образованє. Тимто я робив заходи о перенесенє до Львова до учительської семінарії, де тоді опорожнило ся місце професора до географії і руского языка. Такого перенесеня мав я повне право сподівати ся, бо мав уже за собою дві третини літ учительської служби сумлінно і точно сповненої, однак вадля згаданих в горі на мене неоправданих наклепів перед властями треба було числити ся в усьякими перепонами. Я тому виїхав до Львова, щоби там предложити свою просьбу і намісникови Ф. Залєскому яко президентови Ради шк. кр. і всім єї членам. У всіх зустрінув ся я з прихильностю до моєї справи, лише начальник адміністратційного бюра, радник Казимир Лясковський, очивидно під вражінєм неоправданих наклепів, прийав мене вельми холодно, а коли я єму представив ся, не підніс ся навіть із свого крісла, лише мовчки вказав мені рукою на фотель, щоби усісти. Представивши в кількох словах мою справу, віддалив ся я, не сподівуючи ся тут піддержки моєї просьби. Однак намісник Ф. Залєскій, як я вже в горі зазначив, впевнив ся вже був про безосновність роблених мені закидів і тим способом несправедливо мені заповіданої кривди, довів до користного рішеня моєї справи в хвилі, коли єго покликано на становище міністра для Галичини а становище намісника мав обняти гр. Казимир Бадені.

Наслідком зміни намісника проволокло ся рішенє моєї справи так, що аж 4. листопада 1888. послідувало рішенєм міністерства просьвіти придленє мене до учит. мужескої семінарії у Львові в тою постановою, що маю уділяти також науку руского языка в женьській семінарії. Рада шк. кр. поручила мені на основі міністерського рескрипту на разі управляти практичними лекціями кандидаток IV. року в рускій (звірцевій) школі вправ. Наслідком того рішеня увільнив мене директор Володисав Боберський від обов'язків службових в тернопільській семінарії учительської з такою приміткою: „Podnoszę z najwyższem uznaniem niez mordowaną gorliwość Pańską w spełnianiu obowiązków nauczycielskich, które ze znakomitą znajomością i taktem wykonywałeś, czepm zasłużyłeś się wielce około dobra zakładu, pracując od czasu jego założenia po dzień dzisiejszy“.

Тепер міг я з родиною виїхати на нове становище у Львові в Тернополя, де я повних 17 літ трудив ся на шкільній і народній ниві. З сердешним жалем і з слезами в очах прощала мене шкільна молодіж без ріжниць народности і ісповіданя, з широко приявню прощала мене шкільні товариші праці, а також з повним признанєм за мою працю на народній ниві в Тернополі і на Поділі супроводила мене на моє новосілля руска суспільність. На доказ, як до мене відносили ся в сї Русини в Тернополі і на Поділі, інтелігенція, міщани й селяни, наводжу тут допись з Тернополя поміщену в 244. ч. „Діла“ з 14. н. ст. листопада 1888. р. після мого виїзду до Львова, зміняючи лише правопись.

„Дня 4. н. ст. листопада, пише дописець „Діла“, опустив Тернопіль щирій діятель на подільській Русин. Олександр Барвінський, переселяючись до Львова. Якою популярностю тішив ся він в Тернополі, найбільшим доказом стало се, що хотя виїзд єго припав скорше, як того сподівано ся, то для попрашаня єго зібрала ся на двірця вся інтелігенція руска в такій громаді, якої давно ми вкупі не бачили. Не хило тут і громадск селян, міщан і молодежи, щоби попрощати довголітнього голову філії „Просьвіти“ і „Рускої Бурси“. Кілька днів перед єго виїздом вислала громада Глубічок вел. до него поважне число своїх відпоручників, а в імені читальні і громади попрашав проф. Барвінського ядерною промовою господар Кривий, а співаки з Глубічка відспівали в квартеті „Многая літа“ і пісню „Я в чужині загиню“. Мі-

щани-Тернопільці також прибули попрацати проф. Барвіньського так численно, що місця в досить просторій кімнаті не стало, а вімени їх промовив краснорічливо до виступаючого сідателя міщанської читальні і радного міста (котрий перший в салі ради міської по руски промовив) — Пантелеймон Бекесевич, висказавши чувства, які переймають міщанство для рідні Барвіньського і як міщанство гордять ся, що син Поділя Русь любить і для неї живе. П. Барвіньський уже відіхав, а дедукації неустанно з різних сіл надходили, щоби розпрацати ся з тим, котрий не пожалував свого нікого здоролля і на кождий зазив спішив до читальні з відчутами, заохочувати братів-селян до просвіти та науки і дати їм пізнати, що „в своїй хаті своя правда і сила і воля“.

„Трогаючи бунт вид в часі працального вечера, урядженого „Рускою Бесідою“ в честь основателя. Тоастові бесіди сов. Кузьми і оо. Стефана Кобилянського, Николая Січинського і Ігнатія Левицького майже всім присутнім слези з очей витиснули. Кождий з нас чув і вдиві, що тратимо організатора, яким мало котра громадка руска похвалити ся може, заступника рускости в раді міській і повітовій, особу повну поваги, перед котрою і ворожі елементи голову скланяли і не посміли гукати за пок. гр. Борковским: „nie ma Rusi!“, а противно давало ся чути: „Русини гідні поважання задля їх чесноти характеру і солідарности!“ Вдуміне впровадив їх проф. Барвіньський, зібравши всю розспану інтелігенцію руску до одної хати „Бесіди Рускої“, чим наглядно показав, що з нами числити ся треба, „хто ми і чий ми діти.“*) Вкінці треба згадати о трогаючій виді при відїзді его з родиною, як молодіж з „Рускої Бурси“ і „Учительської“ працала его в плачем, бож він був для неї щирим опікуном і провідником. Нині декотрі бунші питомці тих Бурс уже на становищах, а коли стають ся видними діятелями в справах руских, то за се належить ся дякувати їх буншому провідникови.“

Се одводшне признає як мові шкільної зверхности, так і всеї рускої суспільности в Тернополі і на Поділю за мою щирі і безкористну працю, було для мене не тільки справдешною відрадою, але й понукую і заохотою до дальшої праці на новій дорозі життя, яка мене ждала з переселенем до Львова.

На занічене II-ої части.

Після виходу I-ої части „Споминів з мого життя“ появили ся доси вже чотири оцінки сего видана в українських видавництвах**), а іменно д. Д. Дорошенка в ч. 73. „Ради“ з 29. марта (11. квітня) 1913., М. Євша на в „Українській Хаті“ за Березиль 1913., Д. Д-ко в „Літ. Наук. Вістнику“ за червень 1913. і проф. Д. Лукіяновича в ч. 56. „Нової Буковини“ з 3-го серпня 1913.

Отсі оцінки дають мені привід до деклях пояснень з оглядом на домагання висловлені до I-ої і дальших частий споминів. Так в. пр. д. Д. Дорошенко в „Раді“ висловлює жаль, що „автор додержує ся занадто скороченого, конспективного викладу і дає більше власну автобіографію, ніж картину громадського життя давніх часів — хоча його книжка має ще й другий заголовок: Образки з громадянського і письменського життя русинів“ (сей другий заголовок дав моїм Споминам накладник). Той самий жаль висловив д. Д-ко (мабуть той сам критик, що й в „Раді“) в Літ. Н. Вістнику, що „він (себ то я) закроїв собі занадто малий масштаб і розповідіє коротко і стисло“, і натякує про се, що „спогадки про це знайомство з Кулішем та Кониським надто скупенські“.

Приступаючи до написаня „Споминів з мого життя“, мав я на тямці слова листу писаного до мене проф. Мікльшичем на основі великого життєвого досвіду: „Bei dieser Beschreibung kann der Verfasser die Vollendung seines Werkes erleben, denn wie viele sind nicht so glücklich gewesen, weil sie die Arbeit zu gross angelegt haben“ (Спом. II, стор. 65). З II-ої части вивіють ся критик, що я про Куліша подав доволі основні спомини, покикуючись також і на его листи, напечатані в I. ч. А так само, хоч про Кониського лише доволі коротко згадує в I. і II. ч.,

то маю намір присвятити ему чимало місця в III. і IV. ч., в котрих напечатано також его богату во мною переписку від 1875 р. аж до его смерти. Доповнення споминів Лисенка і его переписку зо мною подаю в II. части в додатку. Також подаю тут зміст до I. і II. частей, а іменний покажчик маю намір дати в останній часті, як се роблять і німецькі видавництва зложені з кількох частий, щоби ошадити місця. Корекуту старав ся я після спромози робити старанно, однак мимо того в печатні, де складачі майже самі Поляки, не все можна досягнути безгладну поправність. До тогож може критикови видалася коректа не зовсім справною задля ріжнородности правописи в тексті і в листах. Ілюстрації в II. ч. не всі у своїм місці, і не всі дані, як я спершу бажав, бо не міг я всього роздобути і то не все на час, як уже треба було печатати відбитку. Доповненем обох сях частий споминів може послужити моя переписка і зо мною всяких наших людей, особливо з Воробкевичами впорядкована і оповіщена д-ром Ос. Маковевем в „Руслані“, бо перепечатувати її теж у „Споминях“ не було коли і збільшити обем виданя, котре і так після приближного мого обчисленя ще обіймати ме около 8 таких частий, як дві перші. Висловлюючи щире спасибі за замітки дд. Д. Дорошенка (Д. Д-о) і проф. Лукіяновича, запевняю, що з тим самим спокоєм і такоюж щиростю писати му й дальші часті Споминів, не зважаючи на глумливі і злобні зачіпки М. Євша на, котрий не пощадив Шевченка, М. Шашкевича і Федьковича і тим виставив собі свідомство, що не всім при своїй безмежній зарозумілості позбутись „галицького колтунства“. Нічого більше не бажаю, як довершена розпочатої роботи, чей і она може причинити ся до поясненя і ліпшого зрозуміння та безсторонної оцінки не одної сторінки нашого народного життя.

(Конець II. Части).

*) „Руска Бесіда“ іменувала мене відтак своїм почесним членом.

**) Відомо мені, що радник Двора Болеслава Барановський написав основну оцінку Споминів і мав вислати в редакцію „Świat-a Słowiańsk-oro“.

Телеграми

з дня 16. серпня.

Ішли. В тутешніх двірських кругах зачувати, що небаком болгарский король Фердинанд відвідає цесаря Франца Йосифа. Его приїзду треба ожидати в половині найближшого тижня. О скільки ся вість справдять ся, ті відвідани будуть великої політичної ваги, вже хоч би з оглядом на нові події на Балкані.

Кольонія (ТКБ). Вісти, наче би цесар Вільгельм мав в вересні вїхати на Корфу, є зовсім безосновні. В добре поінформованих кругах зазначають, що в тім році цесар зовсім не поїде на Корфу.

Петербург. „Реч“ доносить: Вісти, немов би Росія змінила своє становище в справі Кавалі, є безосновні. Російский посол в Букарешті аложив лише заяву на руки міністра-председівка Майореску, що Росія застерігає собі свободу поведєня в справі ревізії мира на власну руку або разом з иншими державами що до Кавалі.

Льондон (ТКБ). Вчєра замкнено парламент престольною бесідою.

Париж. Одна з часописий доносить в телеграмі в Льондон, що король Юрій працює постійно над доведенем до зближеня мєжи Англією а Німеччиною.

Загреб. Дневник „Obzor“ сконфісковано з причини оголошеня телеграмі цесаря Франца Йосифа до румунського короля Карла в нагоді підписаня букарештєвського мира, (Хиба за примітки до той телеграмі. — Ред. Русл).

Фрайденталь (ТКБ). Вчєра і нині відбуває ся тут сьвято з причини 700-літних роковин заложєня сего міста; в злучі з тим сьвятом отворено вчєра промислову виставу. В обході взяли участь: архієв. Евген, міністер торговлі Шустер і председник краю гр. Куденгове.

Спільника пошукує ся до опатентованя і проданя помислу предмету щоденного ужитку Потрібні наразі 300 К. Зголошеня під „І. Б. 7.“ до Редакції. 565(1)

С. І. Х. Ч. П. Д. М.

Запрошенє.

Наш нарід палає особлившою любовю до Пречистої Діви Марії. День Її Успенія став у нас наче всенародним Празником. З ріжних не раз і найдальших закутків нашої сьв. Руси, спішить наш нарід до тих, Пречистою Дівою чуждами прославлєних місць а особливо до Зарваніці, що сталася осередком збірним нашого народу, щоби там у стіп Її чудового Престола просити-молитись, жертвувати свої серця та дякувати за всі добродїства.

На жаль Богомілья у нас часто-густо минають ся з цїлюю і не приносять пожаданого успіху та бажаних користий. — Причинна не удачі Богомілья лежить у тім, що нарід лишений провідника-духовника, необхідного підчас такого походу, іде групами або поодинокі і не маючи витиченого пляну цілої дорози сюди і з поворотом, не осягає сего, що міг би досягнути, втягнений в карні ряди походу професонального, піддавшись кермі провідника, як і усієї дисципліні, конечно вимаганій у сьв. Богомілью.

Щоби моїм Дорогим Братям і Сестрам улєгчити таке Богомільє, рішив ся я в сім році, яко ювілейним тисячїстьсотїлїтїю памятки декрету толєранційного, виданого в Медюляні, удати ся із своїми парохіянами в богомільнім поході професональним пішо до Зарваніці, щоби посїщенем сего сьвятого місця у стіп чудового престола Пречистої Діви, Матєри руского краю, молити ся за свій нарід і успїл в ним випросити красної долі.

Щобїж знова сєму сьв. Богомілью надати характер манїфєстації релїгїйної більшої частини нашого народу, відзнаю ся до Високопреподобних Отців Парохїв в укївлюю просьбою, по своїй можности прилучити ся до сего сьв. Богомілья а коли ні, то бодай нарід в своїй парохїї поучити про ті користі, які потягає за собою ся спільна злука і заохотити їх до тогож, а я вже з гори дякуючи за понесені в сїй сьв. справі труди можу заручити, що всі учасники сего спільного походу вернуть піднесені у вірі, скріплені в надї і палаючі ще більшою любовю до Бога, сьв. Церкви і народу.

Похід професональний вирушить з Коломиї дня 25. серпня о год. 6-їй рано, по відслуженій сьв. Літургїї. — Всі учасники звольте того дня вже о год. 5-їй рано явитись в церкві сьв. Михаїла в Коломиї.

Коломия, дня 3. серпня 1913.

Соган те о. А. Русин о. Виктор Логинський, декан коломиийский, управ. парохїї. (1—3)

Перше і одинокє Руске Товариство Взаїмних Обезпечєнь на житє і ренти

„КАРПАТІЯ“

Почетний президент: Его Еїсцелєнція митрополит Андрей гр. Шептицький.

„Карпатія“ вибудована на найсоліднійших основах.

„Карпатія“ приймає обезпечєня на житє у всіх найдогіднійших комбїнаціях при найкориснійших условїях: на дожитє, посмертні капїтали, посаги і ренти.

„Карпатія“ дає обезпечєням всякі користі, які може дати нинїшній стан технїки обезпечєнь на житє і солїдне, оглядає діловодство.

„Карпатія“ основана на взаїмности і має на увазі лиш хосєн своїх членів. Чисті аски вертають ся яко членські дивідєнди.

„Карпатія“ видає полїси, які по трилїтнім тєривку стають неоспорними і незападальними.

Нема жадного иншого руского асекураційного товариства на житє лише одна, однієнка „КАРПАТІЯ“. Обовязком кождого члєрого Русина є підпирати лиш своє асекураційне товариство і обезпечуватись лиш в „КАРПАТІЇ“.

„Карпатія“ передає всюди спосїбним і ретельним людям по містах і селах свою агентуру.

Найпевнїшим способом ошадности є обезпечєне житє. Кождий хто хоче забезпечити своїй родині красну будучність, своїм дочкам посаг, або собі удержанє на старість, най обезпечє ся на житє в „КАРПАТІЇ“. Кождий хто хоче жити в достатку, короткїй час своєї діяльности „КАРПАТІЯ“ здохнула собі заглядати діловитість і довіре навіть в нужницї, та за кождий час своєю існуючєю позискала 1495 вєскїв на сьвято обезпечєня 5,123,004 К, з того вистєпєно 113,500 К на загальну суму обезпечєня 3,991,500 К, а щєдною премїєю 163,666 К за 53 с.

Ближшї інформації що до обезпечєнь і агенцій удїлає Філія товариства у Львові, ул. Руска ч. 18 коло „Дїєстра“. Філія приймає також зголошенє вєскїв на обезпечєне на житє і ренти. (449)

Асекуруйте своє майко від огню

В „Дністрі“!

Кождий Русин повинен асекурувати ся від огню, щоби на случай пожежі не понести страти, бо достаток одиної то добробит цілого народу.

Кождий Русин повинен асекурувати ся тільки в рускім товаристві взаїмних обезпечєнь „ДНІСТЕР“

Нема жадного иншого руского товариства асекураційного, тільки один

„ДНІСТЕР“

„ДНІСТЕР“ рахує найдешевші оплати заобезпечєня сєлянських буд. нїв.

„ДНІСТЕР“ звертає кождорічний чистий зиск своїм члєнам; на рік 1912 вєносить зворот 10%.

„ДНІСТЕР“ оцінює та вишлєчує шкоди по огни скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінєтєлїв.

„ДНІСТЕР“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся сєлянські діти.

Люди асекурувані в „ДНІСТРІ“ можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаїмного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Днієстра“ вєносять з кїнцем 1912 року 3,910,293 рубл.

„ДНІСТЕР“ приймає обезпечєня на житє у всіх догідних комбїнаціях (на дожитє, посмертні капїтали, посаги, ренти).

В „ДНІСТРІ“ можна обезпечити від крадени з вломом движимости всякого рода, а товариства кредитовї готівку цїнїв папєри і вєскїлі за дешєвою оплатою прємії.

Адреса „Днієстра“: Товариство взаїмних обезпечєнь „Днієстер“ у Львові, у власнім домі ул. Руска ч. 20.

Хрестини

оповіданє О. Степановича

(псевдонім одного звїсного і дуже талановитого письменника) —

появило ся відбиткою з „Руслана“ накладом Христ. сусп. Союзу і є до наябутя:

в нїгарї тов. ім. Шевченка

Львів, Ринок 10

по цїні 30 сотяків (з почтовою перес. 35 сот.)

Поручати сего оповіданя, основаного на ідейній почві польско-рускої борби о душі, не потребуємо. Читачі „Руслана“ в листах висловлювали подяку редакції за придбанє сего оповіданя і домагали ся відбитки его в цілі поширеня в широких верствях нашого народу, особливо в тих околицях і тих кругах, де наш нарід живе помішаний з польским народом, переплітаючись родинними звязами і де польске духовєнство, яке в нинїшних часах тіснїше, ніж коли іноді стоїть під моральним впливом всєпольскої, екстермінаційної політики супроти Русинів, хитро перетягає рускі душі в польскїй національний табор. Тїя характерного, тактовного, але рішучого судїї Володислава Данкевича з „Хрєстїан“ промовить красше до неодоїної заколибаной душі, як сотки агїтаційних промов — тому кладемо на серце нашим дітям заосмотритись в се дешєве оповіданє і поширити его в широкїх кругах.

III Свій до свого III

Перший Український Висилковий Дім Музичних Струмєнтів

ОРКАН

у Львові, ул. Тиха ч. 1.

поручає по найдешевших цїнах: скрипки баси, цитри, флєти, клярнєти, труби, бубни і т. д. та закладає цїлі сокільські, січові, читальняні й шкільні струнні або дуті орхєстри на всякий склад.

Цїнник даром.